

GDY COŚ SIĘ PSUJE, CZYLI JAK POPRAWIĆ KONTAKT Z DZIECKIEM

Bywa, że mimo wielu wysiłków włożonych w wychowanie dziecka nasz kontakt z nim w okresie dorastania nie jest najlepszy. Czy można coś naprawić? Na pewno można nad tym pracować, ale nie jest to łatwe. Utracone zaufanie, brak wiary, złość to sprawy, które – gdy narastały latami – mogą być trudne do zmiany, ale są możliwe i należy próbować.

Jeżeli chcesz wprowadzić zmiany, to powiedz o tym dziecku. Porozmawiaj z nim o tym, co i jak chcesz zmienić. Wyjaśnij mu dlaczego i poproś o współpracę. Dziecko musi wiedzieć, że zależy ci na poprawieniu kontaktu.

Jeśli dotychczasowe próby porozumienia się z dzieckiem nie powiodły się należy podjąć nowe działania. Nie warto rezygnować z bliskości. Oboje tego potrzebujecie.

Jeżeli jakieś zachowanie twojego dziecka jest dla ciebie nie do przyjęcia, spróbuj to zmienić.

Powiedz mu:

- O jakie konkretnie zachowanie ci chodzi
- Jakie uczucia przeżywasz, gdy ono zachowuje się w ten nieakceptowany przez ciebie sposób
- Dlaczego to zachowanie jest twoim zdaniem niewłaściwe
- Jakie konsekwencje dla ciebie lub innych ma to jego zachowanie
- Jakiej zmiany oczekujesz

Jeśli chcesz przeprowadzić z dzieckiem poważną rozmowę po to, by wprowadzić zmiany w waszej rodzinie, to:

- Znajdź na nią jakiś spokojny moment
- Zajmuj się tylko tą konkretną sprawą
- Mów o tym, co w związku z konkretnym zdarzeniem czujesz
- Słuchaj uważnie, co dziecko ma ci do powiedzenia
- Zadbaj o to, by każdy mógł przedstawić swój punkt widzenia i wyrazić własną opinię
- Zakładaj możliwość zmiany swojego zdania
- Bądź gotowy do kompromisów
- Koncentruj się na rozwiązaniu problemu, a nie tym kto wygra.

Bariery porozumienia z dzieckiem – jak ich unikać

Bariery	Jak unikać
Brak umiejętności słuchania	Rozmawiaj z dzieckiem tak, aby miało poczucie, że jesteś zainteresowany tym o czym mówi. Ważny jest kontakt wzrokowy i inne oznaki potwierdzające, że słuchasz je z uwagą.
Przerywanie	Staraj się wysłuchać dziecko do końca. Daj mu szansę wypowiedzieć się, zanim cokolwiek powiesz. Nie zakładaj, że wiesz co chce ci powiedzieć. Przerywanie może spowodować niechęć dziecka do dalszej rozmowy.
Brak skupienia uwagi na rozmówcy	Poświęć czas wyłącznie na rozmowę z dzieckiem. Wykonywanie w tym samym czasie innych czynności może być odczytane przez dziecko jako brak zainteresowania dla niego i umniejszanie wagi problemu.
„Prawienie kazań”, moralizowanie, „zrzęczenie i gderanie”	To zwykle „grzechy główne” rodziców. Staraj się je przezwyciężać, bo to mało skuteczne sposoby, a dzieci szybko zaczynają przez to ignorować rodziców. Jeżeli przyłapiesz się na tym – zmień taktykę.
Krytykowanie	Staraj się nie krytykować nadmiernie, a jeżeli to konieczne, krytykuj konkretne zachowanie, a nie dziecko. Nie porównuj go też z innymi podając ich za dobry przykład. Staraj się zachować obiektywizm w wydawaniu ocen.
Podnoszenie głosu	Chociaż dzieci mają dużą zdolność wyprowadzania rodziców z równowagi, pamiętaj, że krzykiem niewiele można osiągnąć, a do tego często wykrzykujemy słowa, których potem żałujemy.
Rodzic ma zawsze rację	Nie wykorzystuj przewagi, że jesteś rodzicem i nie używaj argumentu, że posłuszeństwo dziecka należy się rodzicom „z urzędu”.
Bagatelizowanie	Chociaż niektóre problemy twojego dziecka mogą ci się wydać błahe lub wyolbrzymione, staraj się przywiązywać wagę do wszystkiego co go martwi.
Brak warunków sprzyjających rozmowie	Trudno zachować intymność rozmowy, jeżeli coś rozprasza uwagę. Wyłącz telewizor czy radio, staraj się stworzyć warunki, by nikt wam nie przeszkadzał.

(Materiał przygotowała I. Hermanowicz – pedagog szkolny Zespołu Szkół Nr 4 w Kędzierzynie-Koźlu, na podstawie „Poradnika dla rodziców – Szukaj porozumienia ze swoim dzieckiem – Bliżej siebie-dalej od narkotyków”)